

The effects of cold water immersion post repeated sprint activity on serum PGC-1 α and irisin in young active men

Saman Hadjizadeh Anvar¹, Mohammadreza Kordi^{2*}, Parisa Pournemati³, Sara Farajnia⁴, Nima Gharadaghi⁵,
Mohammadreza Rahmati¹

1. PhD Student in Exercise Physiology, Department of Exercise Physiology, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
2. Associate Professor, Department of Exercise Physiology, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Exercise Physiology, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
4. MSc In Exercise Physiology, Department of Exercise Physiology, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
5. PhD In Exercise Physiology, Department of Exercise Physiology, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

Abstract

Background and Aim: It is mentioned a critical role for peroxisome proliferator-activated receptor gamma coactivator 1 α (PGC-1 α) in mitochondrial biogenesis, and for irisin in angiogenesis, myogenesis and health. The purpose of this study was to investigate the effect of cold-water immersion (CWI) post repeated sprint activity (RSA) on irisin & PGC-1 α . **Materials and Methods:** Among 50 soccer players recruited from Tehran premier league, 20 men (age 23.5 $\pm$ 1.67 yrs) were selected randomly to this study and after the RSA, 10 participants immersed in cold water (14°C) and 10 others set on a chair passively. Blood sampling was taken before and after RSA, after CWI or passive rest and after 24 hours. Serum irisin & PGC-1 α were assessed through ELIZA kit of ZelBio, Germany. Shapiro-Wilk test was performed to determine data normality and to determine possibly differences between means in each group and in different times, analysis of variance test with repeated measures was applied at the significant level of $p \leq 0.05$. **Results:** The time factor had a significant effect on PGC-1 α levels [$F(3,51)=6.52$, $p=0.001$, $\eta^2=0.27$], but the group effect [$F(1,17)=0.79$, $p=0.38$] and time - group interaction [$F(3,51)=1.53$, $p=0.21$] was not significant. PGC-1 α had a significant increases after the RSA in both groups ($p=0.004$), but its changes were not significant after CWI or rest ($p=1.00$). In addition, PGC-1 α changes was not significant after 24h ($p=1.00$). Moreover, the time factor had a significant effect on irisin levels [$F(3,51)=15.38$, $p<0.001$, $\eta^2=0.47$], but the group effect [$F(1,17)=0.48$, $p=0.49$] and the time - group interaction [$F(3,51)=1.91$, $p=0.14$] were nor significant. In other hand, irisin had a significant increases after the RSA in both groups ($p<0.001$), but its changes were not significant after CWI or rest ($p=0.06$). Further, the changes of irisin was not significant after 24h ($p=1.00$). **Conclusion:** It seems that the RSA could improve cellular processes through PGC-1 α & irisin elevation.

Keywords: Cold water immersion, Repeated sprint activity, PGC-1 α , Irisin.

*Corresponding Author, Address: Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran;

Email: mrkordi@ut.ac.ir

DOI: 10.22077/JPSBS.2018.993.1313

تأثیر غوطه وری در آب سرد پس از فعالیت سرعتی تکراری بر سطوح سرمی PGC-1 α و آیریزین در مردان جوان فعال

سامان حاجی‌زاده انور^۱، محمدرضا کردی^{۲*}، پریسا پورنعمتی^۳، سارا فرج‌نیا^۴، نیما قره‌داغی^۵، محمدرضا رحمتی^۱

۱. دانشجوی دکتری فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۲. دانشیار گروه فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۳. استادیار گروه فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۴. کارشناس ارشد فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۵. دکتری فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: عامل فعال کننده گیرنده گاما فعال شده با تکثیر کننده پروکسی زومی ۱-آلفا (PGC-1 α) در زیست‌زایی میتوکندریایی و آیریزین در رگ‌زایی، عضله‌زایی و سلامتی بسیار مهم می‌باشند. هدف این تحقیق، بررسی تأثیر غوطه‌وری در آب سرد پس از فعالیت سرعتی تکراری، بر میزان آیریزین و PGC-1 α بود. **روش تحقیق:** از بین ۵۰ ورزشکار لیگ برتر فوتبال تهران، ۲۰ مرد (میانگین سنی ۲۳/۵ $\pm$ ۱/۶۷ سال)، به شکل تصادفی ساده انتخاب و پس از فعالیت سرعتی تکراری شدید، ۱۰ آزمودنی در آب سرد ۱۴ درجه سانتی‌گراد (CWI) قرار گرفتند و باقی آن‌ها (CON) روی صندلی نشستند. قبل و پس از فعالیت، غوطه‌وری آب سرد یا استراحت و ۲۴ ساعت بعد، خونگیری به عمل آمد. آیریزین و PGC-1 α سرمی با روش الیزا با کیت شرکت زل بایو آلمان سنجیده شدند. برای تعیین طبیعی بودن توزیع داده‌ها از آزمون شاپیرو-ویلک و برای تعیین اختلاف احتمالی میانگین‌ها در هر یک از گروه‌ها در زمان‌های مختلف و بررسی اثر تعاملی روش بازیافت و زمان‌های مختلف اندازه‌گیری، از روش آماری تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر استفاده شد و سطح معنی داری $p \leq 0/05$ در نظر گرفته شد. **یافته‌ها:** عامل زمان بر PGC-1 α اثر معنی دار داشت [$p \eta^2 = 0/27$]. اما اثر گروه [$F(3, 51) = 6/52, p = 0/001$], اما اثر گروه [$F(1, 17) = 0/79, p = 0/38, p = 0/001$] و اثر ترکیبی (زمان $\times$ گروه) معنی دار نبود [$p = 0/21$]. اما پس از غوطه‌وری عامل PGC-1 α در هر دو گروه (CWI و CON) پس از فعالیت افزایش معنی دار داشت ($p = 0/004$)، اما پس از غوطه‌وری یا استراحت، تغییر معنی دار نکرد ($p = 1/00$). همچنین ۲۴ ساعت بعد، تغییرات آن معنی دار نبود ($p = 1/00$). به علاوه، عامل زمان بر مقادیر آیریزین اثر معنی داری داشت [$p \eta^2 = 0/47$]. اما اثر گروه [$F(3, 51) = 38/15, p < 0/001, p \eta^2 = 0/47$] و اثر ترکیبی (زمان $\times$ گروه) معنی دار نبود [$F(3, 51) = 1/91, p = 0/14$]. همچنین آیریزین در هر دو گروه پس از فعالیت افزایش معنی دار داشت ($p < 0/001$)، اما مقادیر آن پس از غوطه‌وری یا استراحت، با تغییر معنی داری همراه نبود ($p = 0/06$). به علاوه، ۲۴ ساعت بعد تغییرات این شاخص معنی دار نبود ($p = 1/00$). **نتیجه‌گیری:** به نظر فعالیت سرعتی تکراری می‌تواند با افزایش PGC-1 α و آیریزین، به فرآیندهای مثبت سلولی کمک نماید.

واژه‌های کلیدی: غوطه‌وری در آب سرد، فعالیت سرعتی تکراری، عامل کمکی رونویسی پروکسی زومی ۱-آلفا، آیریزین.

* نویسنده مسئول، آدرس: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از تقاطع جلال آل احمد، دانشگاه تهران، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی؛

مقدمه

افزایش فعالیت سیستمیک بتا-آدرنرژیک^{۱۵} ناشی از سرما، نقش اصلی را در القای تاثیرات محیط سرد بر افزایش بیان PGC-1 α از راه گیرنده‌های بتا ۲ آدرنرژیک (میورا^{۱۶} و دیگران، ۲۰۰۷) و AMPK (مانفردی^{۱۷} و دیگران، ۲۰۱۳) داشته باشد. همچنان که ایهسان و دیگران (۲۰۱۴) نیز مشاهده کرده اند، افزایش در رونویسی PGC-1 α در عضوی که تنها تمرین کرده و در آب سرد غوطه‌ور نشده در مقایسه با غوطه‌ور شدن در آب سرد رخ نداد. به عبارت دیگر، افزایش در رونویسی PGC-1 α بر اثر تمرین در مقایسه با غوطه‌وری در آب سرد پس از تمرین، رخ نمی‌دهد. بر این اساس، نقش غوطه‌وری در آب سرد پس از فعالیت، نیاز به تحقیق بیشتری دارد.

با توجه به عدم تاثیر مستقیم سازوکارهای موضعی در افزایش PGC-1 α (الن^{۱۸} و دیگران، ۲۰۱۷)، می‌توان انتظار داشت سطوح در گردش آن بر اثر غوطه‌وری در آب سرد بدنبال فعالیت بدنی، افزایش یابد؛ این در حالی است که تاکنون اغلب تحقیق‌های انجام شده به سنجش موضعی PGC-1 α از طریق نمونه‌های بافتی پرداخته‌اند و به دلیل محدودیت‌های روش شناختی، کمتر تحقیقی می‌توان یافت که این عامل را به شکل سیستمیک بررسی کرده باشد. علاوه بر این، به خوبی روشن شده است که PGC-1 α به فعالیت و تمرین - هردو- حساس است (بارتلت^{۱۹} و دیگران، ۲۰۱۳) و در این بین، فعالیت سرعتی تکراری^{۲۰} که در بیشتر فعالیت‌های گروهی و مسابقات ورزشی اتفاق می‌افتد و از وهله‌های فعالیت سرعتی کمتر از ۱۰ ثانیه و استراحت‌های کمتر از ۶۰ ثانیه در بین وهله‌های فعالیت شدید؛ تشکیل شده است (جرارد^{۲۱} و دیگران، ۲۰۱۱)؛ تغییرات عمده‌ای در سطح انرژی سلول ایجاد می‌کند (بوچر^{۲۲}، ۲۰۱۰) و احتمالاً می‌تواند در افزایش مقادیر PGC-1 α دخیل باشد. در کل، تاثیر دقیق این نوع فعالیت‌ها، موضوعی است که می‌بایست به روشنی بیان شود و سازوکار مداخله‌کننده آن بر افزایش PGC-1 α به دقت مورد بررسی قرار گیرد.

به خوبی روشن شده است که عامل کمکی فعال‌کننده گیرنده گامای فعال شده با تکثیر کننده پروگزیزومی^۱ (PGC-1 α) به‌عنوان کنترل کننده اصلی زیست‌زایی میتوکندریایی (پوگ سرور و اسپیگلمان^۲، ۲۰۰۳) با کمک کنترل کننده‌های بالادستی آن که توسط عوامل حساس به سطح انرژی و استرس سلول یعنی پروتئین کیناز فعال شده با AMP^۳ (AMPK) و پروتئین کیناز فعال شده با میتوزن^۴ (P38-MAPK) فسفوریل می‌شوند، در بسیاری از فرآیندها مانند تغییر نوع تار عضلانی و تغییر متابولیسم از گلیکولیتیک به اکسایشی (بوستروم^۵ و دیگران، ۲۰۱۲)، کند کردن جریان کلسیم و بهبود استقامت (هکستدن^۶ و دیگران، ۲۰۱۳)، کنترل عامل رشد اندوتلیال عروقی و رگ‌زایی (پدرسن^۷، ۲۰۱۲) و بسیاری دیگر از سایر فرآیندهای سلولی؛ نقش مهمی دارد. از سوی دیگر، مشخص شده است که PGC-1 α عاملی حساس به سرماست (اولیویرا^۸ و دیگران، ۲۰۰۴) و تحقیقات اخیر قابلیت یک وهله غوطه‌وری در آب سرد پس از تمرین را در افزایش بیان آن نشان داده‌اند (ایهسان^۹ و دیگران، ۲۰۱۵). در نمونه‌های انسانی، محیط سرد به‌تنهایی (اسلیوکا^{۱۰} و دیگران، ۲۰۱۲)؛ اسلیوکا و دیگران، ۲۰۱۳) و غوطه‌وری در آب سرد پس از تمرین، بیان ژن و ترجمه پروتئین PGC-1 α را افزایش داده‌اند (ایهسان و دیگران، ۲۰۱۵). ورزشکاران برای بازگشت هرچه زودتر به حالت اولیه، از غوطه‌وری در آب سرد استفاده می‌کنند و در این روش با وجود نبود شواهد علمی کافی (هیگینز^{۱۱} و دیگران، ۲۰۱۲)، دمای کمتر یا مساوی ۱۵ درجه سانتی‌گراد به‌عنوان مناسب‌ترین روش مورد استفاده قرار می‌گیرد (ویلکاک^{۱۲} و دیگران، ۲۰۰۶). سازوکارهای دقیق موثر در کنترل بیان PGC-1 α بر اثر سرما هنوز به‌شکل کامل شناخته نشده و شواهد موجود نشان می‌دهند که تغییراتی موضعی چون تنگی عروق خونی بر اثر سرما (گرگسون^{۱۳} و دیگران، ۲۰۱۱)، نمی‌توانند در افزایش PGC-1 α دخالت داشته باشند (تیلور^{۱۴} و دیگران، ۲۰۱۶). در عوض، به‌نظر می‌رسد

1. Peroxisome proliferator- activated receptor γ coactivator-1 α (PGC-1 α)
2. Puigserver & Spiegelman
3. AMP- activated protein kinase
4. P38 Mitogen-activated protein kinase
5. Boström
6. Hecksteden
7. Pedersen
8. Oliveira
9. Ihsan
10. Slivka
11. Higgins

12. Wilcock
13. Gregson
14. Taylor
15. B-adrenergic systemic control
16. Miura
17. Manfredi
18. Allan
19. Bartlett
20. Repeated sprint activity
21. Girard
22. Boutcher

نقش‌های گسترده احتمالی آن در سلامتی هم به‌درستی شناخته نشده است و نقش فعالیت سرعتی تکراری بر مقادیر آن نامشخص است. بیشتر تحقیق‌ها در زمینه تاثیر سرما بر آیریزین از سایر روش‌های سرما درمانی استفاده کرده‌اند و در زمینه تاثیر غوطه‌وری در آب سرد پس از فعالیت سرعتی تکراری بر مقادیر آیریزین سرمی، اطلاعات کافی در دست نیست. بنابراین هدف از انجام تحقیق حاضر بررسی میزان تغییرات سطوح PGC-1 α و آیریزین سرمی و اثرات غوطه‌وری در آب سرد پس از انجام فعالیت سرعتی تکراری، بر مقادیر سرمی آیریزین و PGC-1 α بود.

روش تحقیق

در این تحقیق نیمه تجربی، جامعه آماری را مردان تمرین کرده عضو باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال تهران تشکیل دادند و تعداد نمونه نیز با توجه به مقدار آلفا ($\alpha=0/05$) و بتا ($\beta=0/85$) و تفاوت ۲۵ درصدی بین و درون گروهی می‌بایست حداقل ۸ آزمودنی برای هر گروه در نظر گرفته می‌شد؛ اما برای اطمینان، تعداد آزمودنی ۲۰ نفر در نظر گرفته شد (مشخصات فردی آزمودنی‌ها در جدول ۱ ارائه شده است). پس از انتخاب آزمودنی‌ها، مراحل تحقیق برای آن‌ها توضیح داده شد و از آنها رضایت‌نامه شرکت در تحقیق اخذ گردید. مراحل مختلف این مطالعه به تایید کمیته اخلاق پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی با شماره مجوز IR.SSRC.REC.1396.147 رسید. سپس آزمودنی‌ها به روش تصادفی ساده به دو گروه غوطه‌وری در آب سرد (CWI، n=10) و کنترل (CON، n=10) تقسیم شدند. برای رفع اثر چرخه شبانه روزی، تمامی آزمون‌ها در ساعت ۸ تا ۱۱ صبح اجرا شد.

آیریزین^۱ به‌عنوان مایوکاینی^۲ تحت کنترل PGC-1 α (هکشدن و دیگران، ۲۰۱۳) و مشتق از پروتئین غشایی نوع ۱ با نام ساختار نوع سوم فیبرونکتین حاوی پروتئین^۳ ۵ (FNDC-5) معرفی شده است و از آن با نام مایوکاین تمرین نام برده می‌شود (السن^۴ و دیگران، ۲۰۱۴). با توجه به نقش آیریزین در رگ‌زایی، عضله‌زایی، تنظیم عروق خونی و حتی محافظت از دستگاه عصبی و احتمالا حفظ طول تلومر^۵ (نوول^۶ و دیگران، ۲۰۱۳)، این مایوکاین توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. هرچند آیریزین به‌عنوان مایوکاین تمرین شناخته شده است، نقش دقیق تمرین و فعالیت در کنترل مقادیر آیریزین در گردش هنوز به‌شکل کامل روشن نشده است (دیناس^۷ و دیگران، ۲۰۱۷) و در مجموع، تاثیر تمرین بر آیریزین در گردش، مبهم است (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷) و فعالیت‌های سرعتی تکراری نیز از این دایره خارج نیست. از سوی دیگر، علیرغم این که به‌نظر می‌رسد سرما یکی از عوامل تحریک کننده رهایش آیریزین باشد (لی^۸ و دیگران، ۲۰۱۴)، تاثیر غوطه‌وری در آب سرد پس از فعالیت و تمرین، بر مقادیر سرمی آیریزین در گردش به شکل کامل مورد بررسی قرار نگرفته است و معدود مطالعات انجام شده بر این نکته تاکید دارند که آیریزین پس از غوطه‌وری در آب سرد، افزایش می‌یابد (لی و دیگران، ۲۰۱۴).

در مجموع، با وجود مشخص بودن تاثیر تمرین بر بیان ژن PGC-1 α ، هنوز اثر آن بر مقادیر پروتئینی این عامل مشخص نیست و با توجه به نقش فعالیت‌های سرعتی تکراری در ورزش‌های گوناگون، بررسی این نکته اهمیت دو چندان پیدا می‌کند. با توجه به متداول بودن روش بازیافت غوطه‌وری در آب سرد پس از تمرین، لازم است تاثیر آن بر مقادیر PGC-1 α روشن شود. از سوی دیگر، تاثیر تمرین بر مقادیر آیریزین سرمی با توجه به

جدول ۱. مشخصات فردی شرکت کنندگان در تحقیق

گروه‌ها	تعداد	شاخص توده بدن (کیلوگرم/مترمربع)	اکسیژن مصرفی بیشینه (میلی لیتر/کیلوگرم/دقیقه)	قد (متر)	وزن (کیلوگرم)
CWI	۱۰	۲۱/۳۹±۱/۹۸	۵۴/۷۱±۳/۸۹	۱/۷۶±۰/۰۶	۶۷/۰۰±۸/۷۴
CON	۱۰	۲۱/۹۹±۲/۰۶	۵۳/۵۸±۳/۷۹	۱/۷۴±۰/۰۵	۶۷/۵۰±۸/۳۰

1. Irisin
2. Myokine
3. Fibronectin type III domain-containing protein 5 (FNDC5)
4. Elsen

5. Telomere
6. Novelle
7. Dinas
8. Lee

وهله تکرار (واندرویل^۷ و دیگران، ۱۹۸۷) با بار کار مساوی با حاصل ضرب عدد ۰/۰۷۵ در وزن بدن به کیلوگرم (ملهیم^۸، ۲۰۰۱) انجام شد. پس از تکرار وهله هشتم فعالیت سرعتی، آزمودنی‌ها به مدت ۵ دقیقه استراحت کردند و پس از دور چهارم، خون‌گیری دوم انجام شد (پروتکل فعالیت ورزشی سرعتی تکراری و زمان بندی خون‌گیری پیش و پس از آن در شکل ۱ آورده شده است). پس از آن، آزمودنی‌های گروه CON به حالت غیرفعال و به شکل نشسته استراحت کردند، اما گروه CWI به مدت ۱۲ دقیقه در مخزنی از آب سرد با دمای ۱۴ درجه سانتی‌گراد تا عمقی که کاملاً تا محدوده‌ی زائده حاجی بود، قرار گرفتند (یرگین^۹ و دیگران، ۲۰۰۶). دمای آب هر دو دقیقه یک بار اندازه‌گیری و ثابت نگه داشته شد و ۱۵ دقیقه پس از اتمام ۱۲ دقیقه قرار گرفتن در آب سرد، بار دیگر از هر دو گروه خون‌گیری به عمل آمد. پس از ۲۴ ساعت نیز بار دیگر نمونه‌گیری انجام شد و نمونه‌های خونی پس از سانتیفریوژ و جداسازی سرم، برای سنجش منغیرهای مورد تحقیق در فریزر با دمای ۸۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند.

با توجه به پیش شرط فعال بودن آزمودنی‌ها جهت شرکت در تحقیق، ابتدا از آزمودنی‌های داوطلب آزمون حداکثر اکسیژن مصرفی^۱ (VO_{2max}) با استفاده از پروتکل بروس^۲ و با کمک دستگاه تجزیه و تحلیل گازهای تنفسی (مدل گان شورن^۳ ساخت کشور آلمان) گرفته شد و سپس از بین ۵۰ نفر آزمودنی واجد شرایط، ۲۰ نفر به شکل تصادفی ساده انتخاب و به قید قرعه به دو گروه تقسیم شدند. در مرحله بعد، از آزمودنی‌ها خواسته شد در روزهای قبل از فعالیت سرعتی تکراری، مواردی مانند عدم انجام فعالیت تا ۷۲ ساعت قبل از حضور جهت اجرا، مراجعه به صورت ناشتا، عدم استعمال دخانیات شب قبل از فعالیت، عدم مصرف کافئین (نورهایم^۴ و دیگران، ۲۰۱۴) و الکل (سگزورث^۵، ۲۰۱۵) شب قبل از فعالیت و همچنین داشتن خواب کافی را رعایت نمایند. در روز اول پروتکل، ابتدا آزمودنی‌ها پس از خون‌گیری اول (قبل از انجام فعالیت سرعتی تکراری)، به مدت ۱۰ دقیقه با سرعت ۵۰ درصد حداکثر بار کار برای گرم کردن شروع به رکاب زدن کردند (هویرت^۶ و دیگران، ۲۰۰۵). پس از اتمام پروتکل گرم کردن، فعالیت اصلی سرعتی تکراری شامل ۸ تکرار رکاب‌زنی به مدت ۷ ثانیه در هر وهله با حداکثر سرعت و ۲۳ ثانیه استراحت بین هر

شکل ۱. نمای شماتیک پروتکل تمرین مورد استفاده و مراحل خون‌گیری در تحقیق

1. Maximal oxygen consumption
2. Bruce protocol
3. Ganshorn
4. Norheim
5. Segsworth
6. Heubert
7. Vandewalle
8. Melhim
9. Yeargin

اثر روش بازیافت و زمان‌های مختلف اندازه‌گیری؛ از روش آماری تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر و آزمون تعقیبی بونفرونی^۹ استفاده شد و سطح معنی داری $p \leq 0/05$ منظور گردید.

یافته‌ها

داده‌های مربوط به تغییرات PGC-1 α در مراحل مختلف آزمایش در گروه‌های مختلف در جدول ۲ نشان داده شده است. عامل زمان بر مقادیر PGC-1 α اثر معنی داری داشت [F(۳, ۵۱) = ۶/۵۲, p=۰/۰۰۱, $\eta^2=0/27$]، اما این تغییر بین دو گروه معنی‌دار نبود [F(۱, ۱۷) = ۰/۷۹, p=۰/۳۸]. اثر معنی دار ترکیبی زمان و گروه (زمان $\times$ گروه) نیز مشاهده نشد [F(۳, ۵۱) = ۱/۵۳, p=۰/۲۱]. عامل PGC-1 α در هر دو گروه (CWI و CON) پس از فعالیت سرعتی تکراری به میزان ۳۷ درصد افزایش معنی داری پیدا کرد ($p=0/004$)، در حالی است که با وجود افزایش ۱۴ درصدی مقادیر PGC-1 α (جدول ۲) پس از غوطه‌وری یا استراحت غیرفعال، این تغییر معنی دار نبود ($p=1/00$). همچنین ۲۴ ساعت پس از غوطه‌وری در آب سرد یا استراحت غیرفعال با وجود کاهش ۷ درصدی مقادیر PGC-1 α ، این تغییرات معنی دار نبود ($p=1/00$).

برای سنجش مقادیر سرمی PGC-1 α و آیریزین از کیت مختص سنجش پروتئین انسانی (زل بایو جی ام بی اچ^۱ ZB-11876-H9648) با حداقل میزان قابل تشخیص^۲ (LDL) معادل ۰/۰۹ نانوگرم/میلی لیتر و به روش الیزا^۳ استفاده شد. روش الیزا روشی رنگ سنجی^۴ است که با استفاده از المان بتا دیستروبروین^۵ (DTNB) انجام می‌شود. بدین ترتیب عامل مورد تحقیق بر سطح یک میکروپلیت تثبیت و پس از آن آنتی‌ژن اختصاصی به میکروپلیت افزوده شد. در این مرحله اتصال آنتی‌بادی به آنتی‌ژن انجام شد و آنتی‌بادی به یک آنزیم متصل بود، بنابراین، افزودن سوبسترای آنزیم به میکروپلیت، منجر به یک واکنش رنگی شد و شدت رنگ حاصل متناسب با غلظت آنتی‌بادی و به عبارت بهتر، متناسب با غلظت آنتی‌ژن در نمونه مورد مطالعه بود. با استفاده از روش اسپکتروفتومتری^۶، میزان جذب نوری محلول اندازه‌گیری و میزان عامل مورد مطالعه محاسبه گردید (می و گش^۷، ۱۹۹۸).

داده‌های آماری به کمک نرم افزار آماری SPSS (نسخه ۲۰) تجزیه و تحلیل شدند. برای تعیین طبیعی بودن توزیع داده‌ها آزمون شاپیرو-ویلک^۸ و تعیین اختلاف احتمالی میانگین‌ها در هر یک از گروه‌ها در زمان‌های مختلف و بررسی اثر تعاملی،

جدول ۲. مقایسه متغیرهای PGC-1 α و آیریزین پس از فعالیت سرعتی تکراری در دو محیط غوطه‌وری در آب سرد و معمولی

متغیر	گروه	خونگیری مرحله (۱)	خونگیری مرحله (۲)	خونگیری مرحله (۳)	خونگیری مرحله (۴)
PGC-1 α نانوگرم/ میلی لیتر	CWI	۱۳/۳۵ $\pm$ ۷/۶۰	۱۸/۲۷ $\pm$ ۱۲/۲۰*	۱۵/۲۴ $\pm$ ۱۱/۹۴	۱۲/۴۷ $\pm$ ۷/۲۰
	CON	۱۲/۸۲ $\pm$ ۱۱/۳۷	۹۵/۲۷ $\pm$ ۹/۰۰*	۱۸/۳۵ $\pm$ ۱۱/۲۹	۱۲/۰۲ $\pm$ ۱۰/۰۲
آیریزین نانوگرم/ میلی لیتر	CWI	۱۹/۰۳ $\pm$ ۱/۴۵	۴۵/۳ $\pm$ ۳/۹۰*	۳۲/۱۵ $\pm$ ۳/۶۰	۲۰/۲۰ $\pm$ ۲/۲۰
	CON	۱۴/۲۸ $\pm$ ۱/۸۱	۶۸/۷۰ $\pm$ ۲/۳۰*	۴۴/۱۱ $\pm$ ۳/۲۰	۱۶/۴۳ $\pm$ ۱/۳۰

میزان PGC-1 α و آیریزین پیش از فعالیت ورزشی سرعتی تکراری (مرحله ۱)، پس از پایان فعالیت ورزشی سرعتی تکراری (مرحله ۲)، پس از پایان ریکاوری (مرحله ۳)، ۲۴ ساعت پس از ریکاوری آب سرد و ریکاوری غیرفعال (مرحله ۴). مقادیر به صورت میانگین $\pm$ انحراف استاندارد بیان شده‌اند. * نشانه تفاوت معنی‌دار نسبت به پیش از فعالیت سرعتی تکراری در سطح $p < 0/05$.

1. Zellbio GMBH

2. Lowest detectable limit

3. ELISA

4. Calorimetry

5. Dystrobrevin beta

6. Spectrophotometry

7. May & Ghosh

8. Shapiro–Wilk

9. Bonferroni

۲۰۱۷). اختلاف بین یافته تحقیق حاضر درباره مقادیر PGC-1 α و تحقیق‌های غیر هم‌سو می‌تواند به نوع نمونه‌گیری (نمونه از بافت عضله در سایر تحقیق‌ها و نمونه سرمی در تحقیق کنونی) و یا زمان سنجش نمونه‌ها (۳ تا ۴ ساعت در سایر تحقیق‌ها و بلافاصله پس از فعالیت در تحقیق کنونی) مربوط باشد (ایمپی^۱ و دیگران، ۲۰۱۶). چرا که بر اساس مطالعات انجام شده تا پیش از انجام این تحقیق، نمونه‌گیری سرمی به دلیل محدودیت‌های روش‌شناختی برای سنجش عامل PGC-1 α به ندرت انجام شده است. لذا در این تحقیق با گردآوری مقالات متعدد و مشورت با اساتید و شرکت‌های معتبر بین‌المللی، از نمونه سرمی جهت سنجش مقادیر PGC-1 α استفاده کردیم و با توجه به زمان‌بر بودن رهایش پروتئین در خون و این که حتی بیان ژن نیز نمی‌تواند دلیلی بر مشاهده قطعی پروتئین در خون باشد (الن و دیگران، ۲۰۱۷)، این نتیجه‌گیری درست به نظر می‌رسد.

در افزایش مقادیر PGC-1 α پس از فعالیت و تمرین، نقش کینازهای بالادستی کنترل‌کننده مقادیر PGC-1 α یعنی AMPK و P38 MAPK با قاطعیت بیان شده است (کانتو و آور^۲، ۲۰۱۰). در این میان، P38 MAPK کینازی است که به استرس حساس است و نشان داده شده است که پس از یک وهله فعالیت فارغ از شدت آن، به شکل گسترده‌ای فسفوریله می‌شود (ایگان^۳ و دیگران، ۲۰۱۰). همچنین P38 MAPK می‌تواند از طریق افزایش اثر عامل ۲ فعال‌کننده رونویسی^۴ (ATF2) بر پیش‌برنده^۵ PGC-1 α و تغییرات PGC-1 α تأثیر بگذارد (الن و دیگران، ۲۰۱۷). اما فسفوریلاسیون AMPK نیز که در اثر فعالیت ورزشی، افزایش قابل توجهی پیدا می‌کند و از کنترل‌کننده‌های اصلی مقادیر PGC-1 α به‌شمار می‌رود؛ به شدت فعالیت وابسته است (الن و دیگران، ۲۰۱۷). از این منظر، فعالیت سرعتی تکراری بکار رفته در تحقیق حاضر که از شدت بالایی برخوردار بود، نیز احتمالاً نقش برجسته‌ای در تغییر مقادیر PGC-1 α داشته است. در نتیجه با توجه به افزایش مرتب فسفوریلاسیون P38 MAPK بر اثر فعالیت و تمرین (ویدگرن^۶ و دیگران، ۱۹۹۸) و افزایش AMPK ناشی از

داده‌های مربوط به تغییرات آیریزین در مراحل مختلف آزمایش در گروه‌های مختلف در جدول شماره ۲ نشان داده شده است. عامل زمان بر مقادیر آیریزین اثر معنی‌داری داشت [F(۳، ۵۱) = ۱۵/۳۸، p < ۰/۰۰۱، $\eta^2 = ۰/۴۷$]، اما این تغییر بین دو گروه معنی‌دار نبود [F(۱، ۱۷) = ۰/۴۸، p = ۰/۴۹]. به علاوه، اثر معنی‌دار ترکیبی زمان و گروه (زمان $\times$ گروه) نیز مشاهده نشد [F(۳، ۵۱) = ۱/۹۱، p = ۰/۱۴]. عامل آیریزین در هر دو گروه (CON و CWI) پس از فعالیت سرعتی تکراری به میزان ۱۳۸ درصد افزایش معنی‌دار پیدا کرد (p < ۰/۰۰۱)، در حالی است که با وجود افزایش ۶۹ درصدی مقادیر آیریزین (جدول ۲) پس از غوطه‌وری یا استراحت غیرفعال، این تغییر معنی‌دار نبود (p = ۰/۶۰). همچنین ۲۴ ساعت پس از غوطه‌وری در آب سرد یا استراحت غیرفعال با وجود افزایش ۵ درصدی مقادیر آیریزین، این تغییرات معنی‌دار نبود (p = ۱/۰۰).

بحث

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که پس از فعالیت سرعتی تکراری، مقادیر سرمی PGC-1 α به میزان ۳۷ درصد در مردان جوان فعال در هر دو گروه CWI و CON افزایش می‌یابد اما غوطه‌وری در آب سرد یا استراحت غیرفعال، بلافاصله و ۲۴ ساعت پس از آن، تأثیری بر مقادیر PGC-1 α سرمی نداشت. از هنگام کشف PGC-1 α به این سو، افزایش PGC-1 α در پاسخ به فعالیت و تمرین تحت تحقیق‌های گسترده قرار گرفته و افزایش ۵ تا ۱۰ برابری بیان ژن آن تا ۳ ساعت پس از فعالیت گزارش شده است (الن و دیگران، ۲۰۱۷) که هم‌سو با یافته تحقیق حاضر است. برخی دیگر از تحقیق‌ها نیز افزایش محتوای پروتئین PGC-1 α تا ۳ برابر مقادیر استراحتی بلافاصله پس از تمرین را نشان داده‌اند (الن و دیگران، ۲۰۱۷). البته توجه به این موضوع لازم است که تقریباً تمامی تحقیق‌های بررسی شده در مورد PGC-1 α از نمونه‌برداری بافت استفاده کرده‌اند. با این وجود برخی تحقیق‌ها هیچ افزایشی در مقادیر بیان ژن یا پروتئین PGC-1 α پس از فعالیت نشان نداده‌اند (الن و دیگران،

1. Impey

2. Cantó & Auwerx

3. Egan

4. Activating transcription factor 2

5. Promoter

6. Widegren

است. چرا که تغییرات همودینامیکی بین بافت سردتر رویی و بافت گرم‌تر عمقی از ۳۰ دقیقه پس از غوطه‌وری بعد از تمرین، منجر به گرم‌تر شدن تدریجی سطح رویی و انتقال تدریجی سرما به بافت‌های عمقی می‌شود (چو و دیگران، ۲۰۱۵) که می‌تواند خود عاملی در راستای کاهش PGC-1 α به مرور زمان باشد. همچنین ممکن است اختلاف نتایج این تحقیق با سایر تحقیق‌ها به دلیل نوع نمونه (سرم در مقابل بافت) باشد. همچنین از آنجا که PGC-1 α در آغاز به‌عنوان عاملی تحت تاثیر سرما معرفی شده است (الن و دیگران، ۲۰۱۷)، پیشنهاد شده که دمای عضو غوطه‌ور شده در آب سرد می‌تواند در میزان افزایش مقادیر PGC-1 α دخالت داشته باشد (الن و دیگران، ۲۰۱۷؛ چو و دیگران، ۲۰۱۵). در تحقیق کنونی، با وجود کنترل دمای آب (۱۴ درجه سانتی‌گراد)، دمای بدن و بخش غوطه‌ور شده در آب سرد کنترل نشد و از تغییرات دمای بدن و اعضای غوطه‌ور شده در آب سرد اطلاع دقیقی در دست نیست. بنابراین، مشخص نیست که دمای بدن به اندازه‌ای کاهش یافته باشد که برای تحریک و افزایش مقادیر PGC-1 α کافی بوده باشد و این نکته‌ای است که باید در تحقیق‌های آتی مورد توجه قرار گیرد.

نتیجه تحقیق حاضر در باره آیریزین سرمی نشان داد که پس از فعالیت سرعتی تکراری، مقادیر سرمی آیریزین به میزان ۱۳۸ درصد در مردان جوان فعال در هر دو گروه غوطه‌وری در آب سرد و کنترل افزایش می‌یابد. غوطه‌وری در آب سرد یا استراحت غیرفعال، بلافاصله و ۲۴ ساعت پس از آن، تاثیری بر مقادیر آیریزین سرمی نداشت. نتایج تحقیق‌های گوناگون تا به امروز در زمینه تاثیر فعالیت و تمرین بر سطوح آیریزین در گردش بسیار مبهم هستند (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷). با وجود معرفی آیریزین به عنوان عاملی که از مغز و عضله اسکلتی ترشح می‌شود و تحت تاثیر PGC-1 α است (پوگ سرور و اشپیگل‌مان^۴، ۲۰۰۳)، تحقیق‌های متعدد نتوانسته‌اند همبستگی این دو عامل به یکدیگر را روشن

شدت فعالیت، به‌نظر می‌رسد کینازهای مربوطه در تغییر مقادیر PGC-1 α در تحقیق حاضر نیز دخالت داشته‌اند؛ هرچند که به دلیل عدم امکان اندازه‌گیری آن‌ها در این مطالعه، نمی‌توان این توضیحات را موثق دانست.

در تحقیق‌های اخیر بر اثر محیط سرد و غوطه‌وری در آب سرد، افزایش بیان ژن PGC-1 α ، ۳ تا ۶ ساعت پس از تمرین در عضله اسکلتی و همچنین ترجمه پروتئین آن نشان داده شده‌اند (الن و دیگران، ۲۰۱۷). سازوکار مربوط به پاسخ PGC-1 α به سرما از گیرنده‌های دمای موجود در پوست حاصل می‌شود که بر اثر محیط سرد فعال می‌شوند (الن و دیگران ۲۰۱۷). از طرفی هم اخیراً نشان داده شده است که این پاسخ موضعی نیست، چرا که با وجود کاهش دما در عضو غوطه‌ور شده در آب سرد، مقادیر PGC-1 α در عضو غوطه‌ور نشده نیز به همان میزان افزایش می‌یابد (الن و دیگران، ۲۰۱۷) و این موضوع نشان می‌دهد که می‌توان از نمونه سرمی جهت سنجش مقادیر PGC-1 α استفاده کرد. نتایج تحقیق کنونی بر خلاف سایر تحقیق‌ها، افزایش و اختلاف معنی‌داری بین دو گروه غوطه‌وری در آب سرد و بدون غوطه‌وری را بلافاصله و ۲۴ ساعت پس از آن، در PGC-1 α سرمی نشان نداد. به دلیل تعدد فاکتورهایی که باید سنجیده می‌شدند، ما بر خلاف سایر تحقیق‌ها نتوانستیم در ۳ یا ۶ ساعت پس از غوطه‌وری در آب سرد به نمونه‌گیری بپردازیم. با توجه به افزایش بیان ژن و پروتئین PGC-1 α در تحقیق‌های گوناگون (بار^۱ و دیگران، ۲۰۰۲؛ اسلیوکا و دیگران، ۲۰۱۲؛ ایهسان و دیگران، ۲۰۱۵؛ چو^۲، ۲۰۱۵)، در ۳، ۶، ۱۲ و ۱۸ ساعت پس از محیط سرد یا غوطه‌وری در آب سرد (چو و دیگران، ۲۰۱۵)؛ نتایج دیگران با نتایج ما همسو نیست و به نظر می‌رسد زمان نمونه‌گیری در تحقیق حاضر، در عدم مشاهده افزایش این عامل تاثیر داشته است. همچنین با توجه به این که عامل PGC-1 α عاملی بسیار موقتی است (ویلنا^۳، ۲۰۱۵)، بازگشت مقادیر سرمی این عامل پس از پیگیری ۲۴ ساعتی به مقادیر پایه قابل توضیح

1. Baar
2. Choo
3. Villena
4. Puigserrer & Spiegelman

میلی‌لیتر/کیلوگرم/دقیقه) آزمودنی‌های شرکت‌کننده در تحقیق کنونی، افزایش آیریزین سرمی پس از فعالیت سرعتی تکراری قابل توجیه است.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که غوطه‌وری در آب سرد بلافاصله پس از فعالیت سرعتی تکراری و ۲۴ ساعت پس از آن، تأثیری بر مقادیر آیریزین سرمی در مقایسه با گروه کنترل ندارد؛ در این زمینه برخی تحقیقات افزایش جزئی مقادیر آیریزین سرمی را همسو با نتایج تحقیق کنونی تا ۲۴ ساعت پس از یک وهله غوطه‌وری در آب سرد نشان داده‌اند (لومباردی^۶ و دیگران، ۲۰۱۷). هر چند تحقیقی اخیراً نشان داده است که مقادیر آیریزین سرمی پس از غوطه‌وری در آب سرد در آزمودنی‌هایی که دارای سطح آمادگی جسمانی بالاتری هستند، کاهش می‌یابد (دالیان^۷ و دیگران، ۲۰۱۵) و با توجه به سطح آمادگی آزمودنی‌ها در تحقیق کنونی و عدم تغییر معنی‌دار مقادیر آیریزین در این تحقیق، این موضوع قابل توجیه است. اما یکی از سازوکارهای اصلی در زمینه افزایش مقادیر آیریزین در اثر غوطه‌وری در آب سرد، تولید سازوکار لرزشی بر اثر سرماست (لومباردی و دیگران، ۲۰۱۷) چنان‌که در تحقیق دیگری نشان داده شده که مقدار لرزش حاصل از غوطه‌وری در آب سرد پس از فعالیت شدید، با مقدار افزایش آیریزین تناسب دارد (لی و دیگران، ۲۰۱۴)؛ و با توجه به عدم سنجش سازوکار لرزشی در تحقیق کنونی، نمی‌توان به شکل دقیق در این باره اظهار نظر کرد. هر چند به نظر می‌رسد دما و زمان غوطه‌وری در آب سرد در تحقیق کنونی (۱۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۲ دقیقه) جهت تحریک سازوکار لرزشی کافی نبوده است و این شاید دلیلی بر عدم تأثیر غوطه‌وری در آب سرد بر مقادیر آیریزین باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به کاربرد فراوان فعالیت‌های سرعتی تکراری در انواع رشته‌های ورزشی و همچنین تأکید بر بازیافت هرچه سریع‌تر ورزشکاران با استفاده از غوطه‌وری در آب سرد، پیشنهاد می‌شود تحقیقات بیشتری در رابطه با تأثیر غوطه‌وری در آب سرد پس از فعالیت‌های سرعتی

سازند و برخی از آنها به همبستگی افزایش آیریزین و PGC-1 α دست یافته‌اند و برخی نیز همبستگی میان این دو با یکدیگر بدست‌نیاورده‌اند (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷). همچنین به دلیل تفاوت‌های روش‌شناختی (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷)، مقادیر آیریزین با دقت کامل اندازه‌گیری نمی‌شود و می‌بایست روش‌های دقیق‌تری برای سنجش مقادیر آیریزین در گردش معرفی شوند (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷). از بین تحقیق‌هایی که از روش‌های وسترن بلات^۱ و طیف‌سنجی جرمی^۲ به شکل جداگانه استفاده کرده‌اند، تنها یک تحقیق از هر دو روش استفاده کرده و افزایش مقادیر آیریزین سرمی بر اثر فعالیت شدید را گزارش کرده است (لی و دیگران، ۲۰۱۴). با توجه به تأثیر بیشتر شدت فعالیت بر مقادیر آیریزین (سوجیا^۳ و دیگران، ۲۰۱۴)، فعالیت سرعتی تکراری مورد استفاده در تحقیق کنونی می‌تواند افزایش معنی‌دار مقادیر آیریزین در هر دو گروه پس از فعالیت سرعتی تکراری را توجیه نماید. برخی از تحقیقات نیز به تفاوت‌های موجود بین آیریزین و پروتئین‌های غشایی نوع I با نام FNDC5 توجه نداشته‌اند و برخی از گزارش‌ها مبنی بر افزایش مقادیر آیریزین، در واقع به افزایش مقادیر FNDC5 اختصاص دارند و امروزه مشخص شده است باید میان آیریزین در گردش و پروتئین‌های غشایی مورد نظر، تفاوت قائل شد (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷). از بین تمامی تحقیق‌هایی که تأثیر یک جلسه تمرین را بر مقادیر آیریزین سرمی سنجیده‌اند، بیشتر آن‌ها افزایش مقادیر آیریزین را پس از فعالیت گزارش کرده‌اند و برخی نیز افزایشی در مقادیر آیریزین سرمی پس از فعالیت و تمرین مشاهده نکرده‌اند (دیناس و دیگران، ۲۰۱۷). لذا نتایج تحقیق کنونی هم‌راستا با تعداد زیادی از تحقیقات دیگر، افزایش مقادیر آیریزین در گردش را پس از فعالیت نشان می‌دهد. با استفاده از روش الیزا به نظر می‌رسد سطح آمادگی جسمانی آزمودنی‌ها بر افزایش سطوح آیریزین بر اثر فعالیت موثر باشد (الدقیری^۴ و دیگران، ۲۰۱۵)؛ کوانیوسکا^۵ و دیگران، ۲۰۱۶) و از این منظر با توجه به سطح VO_{2max} (۵۴/۱۴±۳/۸۴)

1. Western Blot
2. Mass spectrometry
3. Tsuchiya
4. Al-Daghri

5. KwaŚniewska
6. Lombardi
7. Dulian

قدردانی و تشکر

بدینوسیله از زحمات و همکاری دکتر هوانلو و واحد آزمایشگاه دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی و تمام کسانی که به عنوان آزمودنی در این تحقیق شرکت داشتند و این گروه تحقیقی را در انجام کار یاری نمودند، تشکر و قدردانی انجام می شود.

تکراری بر سازوکارهای مربوط به سازگاری با تمرین انجام پذیرد. در این رابطه پیشنهاد می شود از دماهای پایین تر و مدت زمان غوطه وری بیشتری استفاده شود. همچنین با توجه به نیاز روش های الایزا به اعتبار سنجی، برای سنجش آیریزین پیشنهاد می شود از روش های دیگری در کنار این روش استفاده شود و نتایج با یکدیگر مقایسه شوند.

منابع

- Al-Daghri, N. M., Alokail, M. S., Rahman, S., Amer, O. E., Al-Attas, O. S., Alfawaz, H., ... & Piya, M. K. (2015). Habitual physical activity is associated with circulating irisin in healthy controls but not in subjects with diabetes mellitus type 2. *European Journal of Clinical Investigation*, 45(8), 775-781.
- Allan, R., Sharples, A. P., Close, G. L., Drust, B., Shepherd, S. O., Dutton, J., ... & Gregson, W. (2017). Postexercise cold water immersion modulates skeletal muscle PGC-1 α mRNA expression in immersed and nonimmersed limbs: evidence of systemic regulation. *Journal of Applied Physiology*, 123(2), 451-459.
- Baar, K., Wende, A. R., Jones, T. E., Marison, M., Nolte, L. A., Chen, M. A. Y., ... & Holloszy, J. O. (2002). Adaptations of skeletal muscle to exercise: rapid increase in the transcriptional coactivator PGC-1. *The Federation of American Societies For Experimental Biology Journal*, 16(14), 1879-1886.
- Bartlett, J. D., Louhelainen, J., Iqbal, Z., Cochran, A. J., Gibala, M. J., Gregson, W., ... & Morton, J. P. (2013). Reduced carbohydrate availability enhances exercise-induced p53 signaling in human skeletal muscle: implications for mitochondrial biogenesis. *American Journal of Physiology-Regulatory, Integrative and Comparative Physiology*, 304(6), R450-R458.
- Boström, P., Wu, J., Jedrychowski, M. P., Korde, A., Ye, L., Lo, J. C., ... & Kajimura, S. (2012). A PGC1- α dependent myokine that drives brown-fat-like development of white fat and thermogenesis. *Nature*, 481(7382), 463-468.
- Boutcher, S. H. (2011). High-intensity intermittent exercise and fat loss. *Journal of Obesity*, 2011, 1-10.
- Cantó, C., & Auwerx, J. (2010). AMP-activated protein kinase and its downstream transcriptional pathways. *Cellular and Molecular Life Sciences*, 67(20), 3407-3423.
- Dinas, P. C., Lahart, I. M., Timmons, J. A., Svensson, P. A., Koutedakis, Y., Flouris, A. D., & Metsios, G. S. (2017). Effects of physical activity on the link between PGC-1 α and FNDC5 in muscle, circulating Irisin and UCP1 of white adipocytes in humans: A systematic review. *F1000Research*, 6, 286.

Dulian, K., Laskowski, R., Grzywacz, T., Kujach, S., Flis, D. J., Smaruj, M., & Ziemann, E. (2015). The whole body cryostimulation modifies irisin concentration and reduces inflammation in middle aged, obese men. *Cryobiology*, 71(3), 398-404.

Egan, B., Carson, B. P., Garcia-Roves, P. M., Chibalin, A. V., Sarsfield, F. M., Barron, N., ... & O'Gorman, D. J. (2010). Exercise intensity-dependent regulation of peroxisome proliferator-activated receptor γ coactivator-1 α mRNA abundance is associated with differential activation of upstream signalling kinases in human skeletal muscle. *The Journal of Physiology*, 588(10), 1779-1790.

Elsen, M., Raschke, S., & Eckel, J. (2014). Browning of white fat: does irisin play a role in humans? *Journal of Endocrinology*, 222(1), R25-R38.

Girard, O., Mendez-Villanueva, A., & Bishop, D. (2011). Repeated-sprint ability—Part I. *Sports Medicine*, 41(8), 673-694.

Gregson, W., Black, M. A., Jones, H., Milson, J., Morton, J., Dawson, B., ... & Green, D. J. (2011). Influence of cold water immersion on limb and cutaneous blood flow at rest. *The American Journal of Sports Medicine*, 39(6), 1316-1323.

Hecksteden, A., Wegmann, M., Steffen, A., Kraushaar, J., Morsch, A., Ruppenthal, S., ... & Meyer, T. (2013). Irisin and exercise training in humans—results from a randomized controlled training trial. *BMC Medicine*, 11(1), 235.

Heubert, R. A. P., Billat, V. L., Chassaing, P., Bocquet, V., Morton, R. H., Koralsztein, J. P., & Di Prampero, P. E. (2005). Effect of a previous sprint on the parameters of the work-time to exhaustion relationship in high intensity cycling. *International Journal of Sports Medicine*, 26(07), 583-592.

Higgins, T. R., Cameron, M. L., & Climstein, M. (2012). Evaluation of passive recovery, cold water immersion, and contrast baths for recovery, as measured by game performances markers, between two simulated games of rugby union. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 1-24.

Ihsan, M., Markworth, J. F., Watson, G., Choo, H. C., Govus, A., Pham, T., ... & Abbiss, C. R. (2015). Regular postexercise cooling enhances mitochondrial biogenesis through AMPK and p38 MAPK in human skeletal muscle. *American Journal of Physiology-Regulatory, Integrative and Comparative Physiology*, 309(3), R286-R294.

Ihsan, M., Watson, G., Choo, H. C., Lewandowski, P., Papazzo, A., Cameron-Smith, D., & Abbiss, C. R. (2014). Postexercise muscle cooling enhances gene expression of PGC-1 α . *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 46(10), 1900-1907.

Impey, S. G., Hammond, K. M., Shepherd, S. O., Sharples, A. P., Stewart, C., Limb, M., ... & Close, G. L. (2016). Fuel for the work required: a practical approach to amalgamating train-low paradigms for endurance athletes. *Physiological Reports*, 4(10), e12803.

Joo, C. H. (2015). *Effect of post-exercise cold water immersion on molecular responses to high intensity intermittent exercise*. Doctoral dissertation, Liverpool John Moores University.

Kwaśniewska, M., Kostka, T., Jegier, A., Dzionkowska-Zaborszczyk, E., Leszczyńska, J., Rębowska, E., ... & Drygas, W. (2016). Regular physical activity and cardiovascular biomarkers in prevention of atherosclerosis in men: a 25-year prospective cohort study. *BMC Cardiovascular Disorders*, 16(1), 65.

Lee, P., Linderman, J. D., Smith, S., Brychta, R. J., Wang, J., Idelson, C., ... & Kebebew, E. (2014). Irisin and FGF21 are cold-induced endocrine activators of brown fat function in humans. *Cell Metabolism*, 19(2), 302-309.

Lombardi, G., Ziemann, E., & Banfi, G. (2017). Whole-body cryotherapy in athletes: from therapy to stimulation. An updated review of the literature. *Frontiers in Physiology*, 8, 258.

Manfredi, L. H., Zanon, N. M., Garófalo, M., Navegantes, L. C., & Kettelhut, I. (2013). Effect of short-term cold exposure on skeletal muscle protein breakdown in rats. *Journal of Applied Physiology*, 115(10), 1496-1505.

May, M. J., & Ghosh, S. (1998). Signal transduction through NF- κ B. *Immunology Today*, 19(2), 80-88.

Melhim, A. (2001). Aerobic and anaerobic power responses to the practice of taekwon-do. *British Journal of Sports Medicine*, 35(4), 231-234.

Miura, S., Kawanaka, K., Kai, Y., Tamura, M., Goto, M., Shiuchi, T., ... & Ezaki, O. (2007). An increase in murine skeletal muscle peroxisome proliferator-activated receptor- γ coactivator-1 α (PGC-1 α) mRNA in response to exercise is mediated by β -adrenergic receptor activation. *Endocrinology*, 148(7), 3441-3448.

Norheim, F., Langley, T. M., Hjorth, M., Holen, T., Kielland, A., Stadheim, H. K., ... & Drevon, C. A. (2014). The effects of acute and chronic exercise on PGC-1 α , irisin and browning of subcutaneous adipose tissue in humans. *The Federation of European Biochemical Societies Journal*, 281(3), 739-749.

Novelle, M. G., Contreras, C., Romero-Picó, A., López, M., & Diéguez, C. (2013). Irisin, two years later. *International Journal of Endocrinology*, 2013, 1-8.

Oliveira, R. L., Ueno, M., de Souza, C. T., Pereira-da-Silva, M., Gasparetti, A. L., Bezerra, R. M., ... & Velloso, L. A. (2004). Cold-induced PGC-1 α expression modulates muscle glucose uptake through an insulin receptor/Akt-independent, AMPK-dependent pathway. *American Journal of Physiology-Endocrinology and Metabolism*, 287(4), E686-E695.

Pedersen, B. K. (2012). A muscular twist on the fate of fat. *New England Journal of Medicine*, 366(16), 1544-1545.

Puigserver, P., & Spiegelman, B. M. (2003). Peroxisome proliferator-activated receptor- γ coactivator 1 α (PGC-1 α): transcriptional coactivator and metabolic regulator. *Endocrine Reviews*, 24(1), 78-90.

Segsworth, B. M. (2015). *Acute sprint interval exercise induces a greater FGF-21 response in comparison to work-matched continuous exercise*. Thesis Degree in Master of Science, Graduate Kinesiology, University of Western Ontario.

Slivka, D., Heesch, M., Dumke, C., Cuddy, J., Hales, W., & Ruby, B. (2013). Effects of post-exercise recovery in a cold environment on muscle glycogen, PGC-1 α , and downstream transcription factors. *Cryobiology*, 66(3), 250-255.

Slivka, D. R., Dumke, C. L., Tucker, T. J., Cuddy, J. S., & Ruby, B. (2012). Human mRNA response to exercise and temperature. *International Journal of Sports Medicine*, 33(02), 94-100.

Taylor, C. W., Ingham, S. A., & Ferguson, R. A. (2016). Acute and chronic effect of sprint interval training combined with postexercise blood-flow restriction in trained individuals. *Experimental Physiology*, 101(1), 143-154.

Tsuchiya, Y., Ando, D., Goto, K., Kiuchi, M., Yamakita, M., & Koyama, K. (2014). High-intensity exercise causes greater irisin response compared with low-intensity exercise under similar energy consumption. *The Tohoku Journal of Experimental Medicine*, 233(2), 135-140.

Vandewalle, H., Peres, G., Heller, J., Panel, J., & Monod, H. (1987). Force-velocity relationship and maximal power on a cycle ergometer. *European Journal of Applied Physiology and Occupational Physiology*, 56(6), 650-656.

Villena, J. A. (2015). New insights into PGC-1 coactivators: redefining their role in the regulation of mitochondrial function and beyond. *The Federation of European Biochemical Societies Journal*, 282(4), 647-672.

Widegren, U., Jiang, X. J., Krook, A., Chibalin, A. V., Björnholm, M., Tally, M., ... & Zierath, J. R. (1998). Divergent effects of exercise on metabolic and mitogenic signaling pathways in human skeletal muscle. *The Federation of American Societies for Experimental Biology Journal*, 12(13), 1379-1389.

Wilcock, I. M., Cronin, J. B., & Hing, W. A. (2006). Physiological response to water immersion. *Sports Medicine*, 36(9), 747-765.

Yeargin, S. W., Casa, D. J., McClung, J. M., & Knight, J. C. (2006). Body cooling between two bouts of exercise in the heat enhances subsequent performance. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 20(2), 383.